

07.06.2022
KSL/96/03.06.00/2022

kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö KESELY/488/2021

LAUSUNTO KETTUKANKAAN-HANHIKANKAAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Keski-Suomen ELY-keskus pyytää Keski-Suomen liiton lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Pihtiputaan ja Kinnulan rajalla sijaitsevan Kettukankaan-Hanhikankaan tuulivoimahanketta ja sen suunniteltua sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Tuulivoima-alue sijaitsee lähimmillään noin 10 km Pihtiputaan keskustasta länsi-luoteeseen ja noin viisi kilometriä Kinnulan keskustasta itään. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 164 km². Tuulivoimaloiden yksikköteho on enintään noin 12 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. YVA-menettelyssä tutkitaan seuraavanlaisia vaihtoehtoja (VE):

- VE0: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan enintään 78 tuulivoimalaa
- VE2: Toteutetaan enintään 64 tuulivoimalaa

Tuulivoima-alueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein tai ilmajohdoin ja alueelle rakennetaan sähköasemat (enintään 3 kpl). Tuulivoima-alue liitetään Fingridin sähköverkkoon uudella 400 kV voimajohdolla jonkun sähkönsiirron reittivaihtoehdon mukaisesti. Sähkönsiirron reittivaihtoehdot:

- SVE1: Liityntäpiste Metsälinja 2 sähköasemaan (sisältää kolme alavaihtoehtoa, sähkönsiirtoreitin kokonaispituus n. 15 km alavaihtoehdosta riippuen)
- SVE2: Liityntäpiste Halsuan sähköasemaan (sisältää neljä alavaihtoehtoa, sähkönsiirtoreitin kokonaispituus 45 km alavaihtoehdosta riippuen)
- SVE3: Liityntäpiste Eltonevan sähköasemaan (sisältää neljä alavaihtoehtoa, sähkönsiirtoreitin kokonaispituus 60 km alavaihtoehdosta riippuen)

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa tuulivoima-alue on osoitettu suurimmaksi osaksi biotaloutteen tukeutuvaksi alueeksi. Biotalousalueen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Tuulivoima-alueen läpi kulkee maakuntakaavan ulkoilureitti sekä matkailun ja virkistystyksen vetovoima-alue, jonka suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa turvataan toimivat reitistöt ja virkistysalueet ja niiden maisema- ja ympäristöarvot sekä matkailullinen hyödyntäminen. Lisäksi määräyksen mukaan alueen käytön suunnittelussa on

huolehdittava, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä Natura 2000 - verkoston perusteena olevia luonnonarvoja.

Lisäksi tuulivoima-alueelle ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuu monia maakuntakaavan luonnonsuojelualueita (SL) ja Natura 2000 -verkoston alueita. Maakuntakaavamääräyksen mukaan SL-alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Maakuntakaavan luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet muodostavat Pihtiputaan ja Kinnulan rajaseudulle (Seläntauksen alue) kasvillisuudeltaan sekä kasvi- ja linnustolajistoltaan luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaan suojelukokonaisuuden.

Hankealueen läheisyyteen pohjois- ja länsipuolelle sijoittuu myös maakuntakaavan valtakunnallisesti (V) ja maakunnallisesti (M) arvokkaita maisema-alueita: Muuratjärven kulttuurimaisemat (V), Kangaskylä (M), Muhola (M) ja Urpila (M).

Käynnissä oleva Keski-Suomen maakuntakaavan päivitys, maakuntakaava 2040, käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa (tv), hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Maakuntakaavaluonnos oli nähtävillä 5.5.2022 sakka. Maakuntakaavaluonnoksessa Pihtiputaan ja Kinnulan rajaseudun luonnonsuojelullisesti arvokasta Seläntauksen aluetta ei ole katsottu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi.

Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa Kinnulan koillisosaan on osoitettu Hautakankaan tv-alue (nro 7) ja Pihtiputaan puolelle Kettukankaan tv-alue (nro 15). Molempia alueita koskee kaavamääräys, jonka mukaan alueen suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteltuna ei luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.

Maakuntakaavaprosessi jatkuu tarvittavilla lisäselvityksillä. Ennen ehdotusvaihetta tehtäviin selvityksiin kuuluvat mm. sähkönsiirron kanta- ja alueverkon kokonais selvitys sekä tuulivoiman maisemavaikutusten toinen vaihe, jossa arvioidaan ja havainnollistetaan merkittävät maisemavaikutukset. Myös kaavan vaatima Natura-arvioinnin tarve ja laajuus täsmentyvät. Lisäselvityksien tulokset otetaan huomioon maakuntakaavaehdotuksessa.

Kettukankaan-Hanhikankaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on nostettu esiin Keski-Suomen strategian 2025–2050 tavoitteista hiilineutraali Keski-Suomi 2030. Liitto muistuttaa, että tärkeänä maakunnallisena tavoitteena on myös luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen vuoteen 2030 mennessä. Monimuotoisuustavoite vaatii luonto- ja lajistoarvojen huomioon ottamista kaikessa suunnittelussa ja toiminnassa. Ottaen huomioon tuulivoima-alueen erämaisuus ja luontoarvot, liitto pitää ohjelmassa tarkasteltavien vaihtoehtojen voimalamääriä luonnonsuojelutavoitteiden kannalta suurina.

Keski-Suomen liitolla ei ole erityistä huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa arvioitaviksi esitettyihin ympäristövaikutuksiin, eikä ohjelmassa kuvattuihin arviointimenetelmiin. Liitto pitää arvioinnin kannalta tärkeänä erityisesti luonto- ja maisemavaikutusten selvittämistä. Liiton mielestä arviointiprosessissa tulee riittävällä tarkkuudella selvittää voimaloiden määrän, koon ja sijoittumisen sekä sähkönsiirron vaikutukset, jotka kohdistuvat Natura-alueiden suojeluperusteisiin, maakuntakaavan SL-alueiden luontoarvoihin ja maisemaan, sekä ottaa vaikutukset huomioon jatkosuunnittelussa ja -ratkaisussa. Ohjelmaan sisältyvää Natura-arviointia liitto pitää tärkeänä. Varsinkin Multarinmeri-Harjuntakanen-Riitasuo (FI0900065) ja Seläntauksen suot (FI0900057) Natura-alueiden suojeluperusteiden takia tuulivoimahanke vaatii arviointia.

Myös maakuntakaavaa varten tehty Keski-Suomen maakotkaselvitys (osat 1 ja 2) tulee ottaa arvioinnissa ja suunnittelussa huomioon. Lisäksi paikallisten kansalaisten tiedonsaannin lisäämiseen ja mielipiteiden huomioon ottamiseen on tärkeää kiinnittää huomiota.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

